

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 11Co/27/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4312217518
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 10. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Darina Vargová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2014:4312217518.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Dariny Vargovej a členiek senátu JUDr. Marty Molnárovej a JUDr. Violy Takáčovej, PhD., v právnej veci navrhovateľa: POHOTOVOSTĚ, s. r. o., Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpeného advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s. r. o. Grösslingova 4, Bratislava, proti odporcovi: Slovenská republika, zastúpená Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, Bratislava, o zaplatenie majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 25. novembra 2013 č. k. 14C/35/2013-46 takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e**.
Odporcovi nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol návrh navrhovateľa, ktorým sa domáhal voči odporcovi zaplatenia sumy 125,- eur z titulu majetkovej škody a sumy 376,18 eur z titulu nemajetkovej ujmy, pričom majetková škoda a nemajetková ujma mali navrhovateľovi vzniknúť v dôsledku nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Levice.

Svoje rozhodnutie po právnej stránke odôvodnil citáciou ust. § 4 ods. 1, písm. a/, bod 1., § 9 ods. 1, 2, § 15 ods. 1, § 16 ods. 1, § 17 ods. 1, 2, 3, § 19 ods. 1, 3 zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ust. § 41 ods. 1, 2 písm. c/, d/, i/ a ust. § 44 ods. 1, 2 zák. č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov účinnom ku dňu podania žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, t. j. od 01. 06. 2011.

Uviedol, že nevyhnutnými predpokladmi vzniku zodpovednosti za škodu sú protiprávny úkon, resp. škodová udalosť, vznik škody, príčinná súvislosť (kauzálny nexus) medzi protiprávnym úkonom (škodovou udalosťou) a vznikom škody a v prípade subjektívnej zodpovednosti i zavinenie. Zodpovednosť za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci je zákonom č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov koncipovaná ako zodpovednosť objektívna, čo znamená, že zo strany poškodeného nie je potrebné dokazovať zavinenie vo forme úmyslu, resp. nedbanlivosti, ale stačí preukázať, že škoda (ak vznikla) je výsledkom činnosti príslušného orgánu štátu (zodpovednosť za výsledok). Vzťah príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a škodou je vzťahom príčiny a následku, ktorý musí byť priamy, bezprostredný, neprerušovaný, pričom nestačí, ak je iba sprostredkovaný. Pri zisťovaní príčinnej súvislosti treba v dôsledku toho skúmať, či v komplexe skutočností prichádzajúcich do úvahy ako (priama) príčina škody existuje skutočnosť, s ktorou zákon

spája zodpovednosť za škodu. Z vyššie uvedeného potom podľa názoru súdu prvého stupňa vyplýva, že nesprávny úradný postup môže mať za následok vznik zodpovednosti podľa vyššie citovaného zákona, len vo vzťahu k takému zmenšeniu majetku navrhovateľa, ktoré bolo priamo a nesprostredkovane spôsobené práve (iba) týmto postupom, ktorý by bol z hľadiska zmenšenia majetku navrhovateľa rozhodujúcim, t. j., ak by nedošlo k nesprávnemu úradnému postupu, jeho majetok by sa nezmenšil.

Skúmajúc zákonné podmienky vzniku zodpovednosti za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom, súd prvého stupňa dospel k záveru, že tieto v predmetnej veci splnené neboli. Otázkou, či bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, je kompetentný preskúmať len Ústavný súd SR vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého prípadu. Všeobecný súd v konaní o náhrade škody podľa vyššie citovaného zákona nie je kompetentný preskúmať iné súdne konanie z pohľadu dodržiavania lehôt, či už zákonných alebo primeraných na rozhodnutie v danej veci.

Navrhovateľ v predmetnej veci namietal, že exekučný súd sa dopustil nesprávneho úradného postupu tým, že rozhodnutie vydal nie v zákonnej 15 dňovej lehote, ale po viac ako 204 dňoch. Súd skúmal, či exekučný súd dodržal zákonnú 15 dňovú lehotu, z akého dôvodu nebola dodržaná, a či je tu existencia dôvodu na náhradu škody a či vôbec nejaká škoda vznikla. V zmysle § 41 ods. 2 písm. d/ zák. č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov účinnom od 01. 06. 2011 bolo v čase podania žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie možné vydať poverenie na základe vykonateľných rozhodnutí rozhodcovských komisií a zmierov nimi schválených ako exekučného titulu. Až neskôr bol zákon v uvedenej časti novelizovaný tak, že exekučným titulom boli vykonateľné rozhodnutia rozhodcovských súdov. Podľa názoru navrhovateľa je rozhodcovský rozsudok exekučný titul podľa ust. § 41 ods. 2 písm. i/ vyššie citovaného zákona. Rozhodcovský rozsudok ako exekučný titul bol zavedený do ust. § 41 ods. 2 písm. d/ tohto zákona novelou účinnou od 01. 06. 2011. Takáto novela by bola nadbytočná, ak by išlo o exekučný titul podľa písm. i/ vyššie uvedeného zákona. Skutočnosť, že rozhodcovský rozsudok sa za exekučný titul považoval podľa ust. § 41 ods. 2 písm. d/ Exekučného poriadku svedčí aj komentár k ust. § 44 ods. 2 tohto zákona. Zákon č. 144/2010 Z. z., ktorý novelizoval Exekučný poriadok sa vzťahuje aj na konania začaté pred účinnosťou tohto zákona. K vydávaniu poverení na základe exekučného titulu rozhodcovského rozsudku dochádzalo a dochádza podľa ust. § 41 ods. 2 písm. d/ Exekučného poriadku. Vykonaným dokazovaním súd prvého stupňa zistil, že exekučné konanie bolo vedené v čase účinnosti Exekučného poriadku, keď v ust. § 44 ods. 2 bolo uvedené, že 15 dňová lehota na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie neplatí, ak ide o exekučný titul podľa ust. § 41 ods. 2, písm. c/, d/, t. j. ak je exekučným titulom rozhodcovský rozsudok. V predmetnej exekučnej veci vedenej na Okresnom súde Levice pod sp. zn. 10Er/412/2011 bola žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie doručená súdu dňa 12. 09. 2011 a súd rozhodol o tejto žiadosti dňa 28. 09. 2011, teda nie v lehote 15 dní, ale na 16. deň od doručenia žiadosti súdneho exekútora.

V čase podania žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia, t. j. dňa 12. 09. 2011 lehota na vydanie poverenia prípade rozhodcovského rozsudku ako exekučného titulu neexistovala. Ustanovenie § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, platného v čase podania žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia, upravovalo povinnosť súdu vydať poverenie v lehote 15 dní v prípade, ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, pričom táto lehota sa netýkala prípadov, ak bol exekučným titulom rozhodcovský rozsudok (§ 41 ods. 2 písm. d/ Exekučného poriadku). Teda už samotné znenie tohto zákonného ustanovenia oprávňovalo exekučný súd ex offo skúmať exekučný titul nielen z formálneho, ale i z hľadiska vecného. Tvrdenie navrhovateľa, že exekučný súd rozhodol s omeškaním viacej ako 204 dní je potom nepravdivé a zavádzajúce. Samotná skutočnosť, že súd rozhodol v exekučnej veci na šestnásty deň od doručenia žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia, ešte neznamená, že sa dopustil nesprávneho postupu. V spise sa nenachádzajú žiadne urgencie na vydanie poverenia, ani sťažnosť na prieťahy v konaní. Oprávnený proti uzneseniu o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia nepodal ani odvolanie a predmetné exekučné konanie je právoplatne skončené.

V ďalšej časti svojho rozsudku súd prvého stupňa uviedol, že v prípade, ak je predmetom rozhodcovského konania spor zo spotrebiteľského právneho vzťahu, exekučný súd je oprávnený a zároveň povinný skúmať existenciu alebo platnosť rozhodcovskej zmluvy a v prípade zisteného nedostatku v tomto smere konštatovať rozpor rozhodcovského rozsudku so zákonom, ktorý znamená

neúčinnosť, a teda i nezáväznosť takéhoto exekučného titulu. Takúto interpretáciu vyžaduje naplnenie príkazu vyplývajúceho z princípu ochrany práv spotrebiteľa, ktorým je odstránenie značnej nerovnováhy v právach a povinnostiach založených spotrebiteľskou zmluvou ku škode spotrebiteľa. V predmetnej veci bol exekučným titulom rozhodcovský rozsudok a exekučný súd bol teda jednoznačne oprávnený z úradnej povinnosti skúmať, či tento rozhodcovský rozsudok bol vydaný v súlade so zákonom (o rozhodcovskom konaní), ako i to, či zmluva o úvere (ktorá predchádzala jeho vydaniu) neobsahovala neprijateľné podmienky a či rozhodcovská doložka bola dojednaná v súlade so zákonom o rozhodcovskom konaní a v súlade s ostatnými právnymi predpismi, ktoré upravujú spotrebiteľské právo. Exekučný súd preto správne skúmal exekučný titul (rozhodcovský rozsudok) a po zistení, že v predmetnej exekučnej veci išlo o spotrebiteľský vzťah a konštatovaní, že rozhodcovská doložka nebola dojednaná v súlade so zákonom a bola v hrubom rozpore s platnými právnymi predpismi, tento rozsudok ako exekučný titul neuznal, pričom svoje rozhodnutie riadnym a správnym spôsobom odôvodnil. Exekučný súd dňa 28. 09. 2011 zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a za takejto situácie účastníkom exekučného konania nemohol, ani nevznikol žiadny stav právnej neistoty. Skutočnosť, že súd oprávnene preskúmaval exekučný titul v exekučnom konaní tak, ako mu to vyplýva z platných právnych predpisov a dostupnej judikatúry, ako i to, že o žiadosti o udelenie poverenia rozhodol na šestnásty deň (v predmetnej veci neplatila pätnásťdňová lehota) od doručenia žiadosti súdneho exekútora, nemôže mať za následok jeho nesprávny úradný postup v tomto konaní, a teda ani nárok navrhovateľa na náhradu škody spôsobenú nesprávnym úradným postupom súdu. S poukazom na tieto skutočnosti súd dospel k záveru, že exekučný súd sa žiadneho nesprávneho úradného postupu nedopustil, v dôsledku čoho navrhovateľovi nemohol vzniknúť nárok na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy.

Navrhovateľ si v predmetnej veci uplatňoval proti odporcovi nárok podľa ust. § 9 zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, čo odôvodňoval tým, že príslušný súd svojim postupom porušil povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote, resp. bez zbytočných prieťahov v konaní. V súvislosti s prípadným prieťahom v danej veci sa nevedelo žiadne disciplinárne konanie, neriešila sa sťažnosť na prieťahy v konaní a nerozhodoval ani Ústavný súd SR, či Európsky súd pre ľudské práva. V zmysle ust. § 9 ods. 2 vyššie citovaného zákona (v súčasnom znení) by len takéto podklady boli relevantné pre priznanie náhrady škody, pričom citované ustanovenie je platné od 01. 01. 2013. Aj keď navrhovateľ návrh v predmetnej veci podal v roku 2012, súd je toho názoru, že predmetné ustanovenie možno brať do úvahy ako výklad pôvodného ustanovenia pri skúmaní nárokov podľa ust. § 9 ods. 1 vyššie citovaného zákona v znení platnom v čase podania žiadosti o udelenie poverenia a začatia tohto konania.

V predmetnej exekučnej veci vedenej na Okresnom súde Levice pod sp. zn. 10Er/412/2011 súd prvého stupňa nezistil žiadny nesprávny úradný postup zakladajúci nárok navrhovateľa na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy. Navrhovateľ súdu nepredložil žiadne dôkazy o existencii majetkovej škody 125,- eur a i keď uviedol, z akých položiek táto suma pozostáva, v tomto smere nepredložil žiadny dôkaz. V exekučnom spise sa nenachádza ani žiadna urgencia, žiadosť alebo sťažnosť oprávneného (navrhovateľa) a z toho dôvodu mu potom nemohli vzniknúť náklady na administratívne spracovanie textov urgencií. Iba samotné tvrdenie žalobcu o existencii vyššie uvedenej škody nie je možné považovať za preukázanú existenciu škody a jej výšku. Súd nezistil príčinnú súvislosť medzi vznikom škody a postupom exekučného súdu, ktorý žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia zamietol na šestnásty deň odo dňa jej doručenia.

K uplatnenej nemajetkovej ujme súd prvého stupňa uviedol, že táto bola taktiež uplatnená neopodstatnene, nakoľko k nesprávnemu úradnému postupom exekučného súdu nedošlo, teda nedošlo k porušeniu základného práva navrhovateľa na súdnu ochranu, k vnútorným zásahom do jeho spoločnosti, k ovplyvňovaniu podnikateľského plánovania a rozhodovania a ani k porušeniu práv navrhovateľa.

Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov súd prvého stupňa v závere svojho rozhodnutia konštatoval, že exekučný súd postupoval v súlade s Exekučným poriadkom, v dôsledku čoho potom nedošlo k žiadnemu nesprávnemu úradnému postupom. Majetková škoda nebola preukázaná a nemajetková ujma nezávisí automaticky len od zistenia nedodržania zákonnej, či primeranej lehoty, ale od okolnosti, ktoré v odôvodnení svojho rozhodnutia súd prvého stupňa uviedol a na základe ktorých nevidel dôvod pre finančnú satisfakciu ani vo forme nemajetkovej ujmy.

O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 OSP tak, že odporcovi, ktorý mal vo veci úspech, nepriznal náhradu trov konania, nakoľko mu žiadne trovy nevznikli.

Proti tomuto rozsudku podal navrhovateľ v zákonom stanovenej lehote odvolanie, v ktorom uviedol, že ako účastníkovi konania mu bola postupom súdu odňatá možnosť konať pred súdom, súd prvého stupňa nesprávne právne vec posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu, nedostatočne zistil skutkový stav a zároveň súdu prvého stupňa vytkol neúplne zistený skutkový stav veci, pretože súd nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, a tiež bol toho názoru, že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. K dôvodom odvolania bližšie uviedol, že zásadne namieta skutočnosť, že súd rozhodol v merite veci na základe „inšpirácie“ novou právnou úpravou obsiahnutou v ust. § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. V právnom štáte a osobitne v spravodlivom súdnom konaní nie je podľa názoru odporcu možné, aby súd interpretoval hmotné právo platné v čase vzniku právnej skutočnosti a založenie zodpovednostného právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti a po tom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu. Ak súd založil svoje rozhodnutie na takejto neprípustnej interpretácii, dopustil sa nesústreďeného postupu, ktorý má dôsledok v nesprávnosti súdneho rozhodnutia a takéto rozhodnutie musí byť zrušené. Súd bol jednoznačne pri svojom rozhodovaní viazaný ust. § 9 ods. 1 vyššie citovaného zákona v znení účinnom pred prijatím zák. č. 412/2012 Z. z. a nemohol interpretovať toto ustanovenie prostredníctvom ust. § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. v znení zákona č. 412/2012 Z. z. Súd svojim rozhodnutím aplikoval princíp priamej retroaktivity, čo je neprípustné.

Ďalej navrhovateľ v podanom odvolaní namietal, že súd vytvára konštrukciu, podľa ktorej je nárok navrhovateľa na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy anulovaný značnou nedôveryhodnosťou údajov. Súd však nemohol založiť odôvodnenie o zániku nároku na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom na nedôveryhodnosti údajov. Navrhovateľ nemal k dispozícii súdny spis exekučného súdu, a tak mohol niektoré skutočnosti len usudzovať, a to podľa sekundárnych prejavov, ktoré mal v realite. Preto aj ako dôkaz označil exekučný spis a žiadal, aby boli použité v ňom obsiahnuté listiny. Samotná nedôveryhodnosť údajov nemohla nič zmeniť na fakte, že zo strany štátneho orgánu došlo k nesprávnemu úradnému postupu, a to preto, že rozhodnutie nebolo vydané v zákonom stanovenej lehote.

Navrhovateľ zároveň namietal, že súd prvého stupňa vôbec nevysvetlil, prečo zastáva názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty. Mal za to, že právna neistota existuje vždy do času, kým nedôjde ku konečnému rozhodnutiu. V danom prípade zákonodarca vytvoril legitímnu sféru tolerancie trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty. Exekučný súd však ignoroval túto legitímnu sféru, na čo zo zákona nemal oprávnenie a posunul trvanie právnej neistoty do času, ktorý bol z hľadiska ochrany základného práva na spravodlivý súdny proces neakceptovateľný. Exekučný súd rozhodoval o udelení poverenia na vykonanie exekúcie, s čím nemal nič spoločné rozhodcovský súd. Právna istota ohľadom riadneho výkonu exekúcie nemohla byť odstránená rozhodnutím rozhodcovského súdu, ale len súdu exekučného.

V ďalšej časti svojho odvolania navrhovateľ vytýkal, že súdu neprislúcha polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami. Súd mal podľa neho aplikovať platné právo a akékoľvek úvahy de lege ferenda boli neprípustným súdnym aktivizmom, na ktorom nebolo možné založiť meritórne rozhodnutie. Navyše, súd svojimi úvahami úplne negoval doposiaľ vytvorenú a stabilizovanú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu, ktorá bola základom štandardu ochrany základných práv v Európe, teda aj práva na spravodlivý súdny proces a osobitne práva na prerokovanie veci v primeranom čase. Štrasburský súd opakovane uviedol, že zodpovednosť štátu za prieťahy v konaní vzniká aj vtedy, ak súdy konajú náležite, ale dĺžku konania ovplyvňujú „mimosúdne“ faktory. Tento súd tiež uviedol, že „dohovor zaväzuje zmluvné štáty, aby organizovali svoj právny poriadok takým spôsobom, aby vyhovel požiadavkám článku 6 ods. 1, zahrňujúc aj právo na rozhodnutie veci v primeranej lehote“.

Žalobca uviedol, že nechápe, aký vplyv na výsledok konania má skutočnosť, že súd vyjadril svoje presvedčenie o rozpor exekučného titulu so zákonom. Podľa názoru navrhovateľa ide o prejav

nesústredenej činnosti súdu, kedy súd vyhodnocoval i také skutočnosti, ktoré s predmetom konania nesúviseli.

S poukazom na uvedenú argumentáciu a vytknuté procesné chyby navrhovateľ žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Odporca sa k odvolaniu navrhovateľa nevyjadril.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (ust. § 10 ods. 1 OSP), viazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania navrhovateľa, ako i súdom prvého stupňa zisteným skutkovým stavom (ust. § 212 ods. 1, § 213 ods. 1 OSP bez výnimiek uvedených v ust. § 213 ods. 2 až 7 OSP) a po zistení, že odvolanie navrhovateľa bolo podané v zákonom stanovenej lehote a spĺňa zákonom stanovené náležitosti (ust. § 201 ods. 1, § 204 ods. 1, § 205 a nasl. OSP), vec prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania a rozsudok verejne vyhlásil (ust. § 214 ods. 2 OSP pri dodržaní ust. § 156 ods. 3 OSP). Po preskúmaní odvolaním napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa, ako i konania, ktoré predchádzalo jeho vydaniu a po prejednaní veci dospel odvolací súd k záveru, že odvolanie navrhovateľa proti rozsudku zo dňa 25. 11. 2013 nie je dôvodné, preto napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny podľa ust. § 219 ods. 1, 2 OSP potvrdil, nakoľko súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav veci a vec i správne právne posúdil. Odvolací súd takto rozhodol pomerom hlasov 3 : 0, a to s poukazom na ust. § 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Podľa § 212 ods. 1 OSP odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný.

Podľa § 219 ods. 1, 2 OSP, odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Prieskumná činnosť odvolacieho súdu zahŕňa ako hmotnoprávnu, tak aj procesnoprávnu oblasť. Odvolací súd musí preto preskúmať nielen zákonnosť rozhodnutia so zreteľom k hmotnému právu, ale tiež zákonnosť konania, z ktorého napadnuté konanie vzišlo. Pri rozhodovaní odvolacieho súdu o odvolaní proti napadnutému rozsudku je odvolací súd viazaný ako rozsahom odvolania, tak aj dôvodmi podaného odvolania (ktoré účastník môže meniť a dopĺňať len do uplynutia odvolacej lehoty). Odvolateľ v podanom odvolaní fakticky svojím dispozičným úkonom vymedzuje nielen rozsah, ale aj dôvody preskúmvacej činnosti odvolacieho súdu. Ustanovenie § 212 ods. 2 OSP vymedzuje výnimky, kedy odvolací súd nie je viazaný rozsahom podaného odvolania. Ide o výnimky len vo vzťahu k rozsahu podaného odvolania, pričom dôvodmi podaného odvolania je odvolací súd viazaný vždy. Na vady konania pred súdom prvého stupňa prihliadne odvolací súd len vtedy, ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. To znamená, že pokiaľ sa v konaní pred súdom prvého stupňa síce vyskytli vady, ktoré ale nemali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, potom odvolací súd na tieto vady neprihliadne.

Podľa názoru odvolacieho súdu, súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav a z takto zisteného skutkového stavu vyvodil i správny právny záver a svoje rozhodnutie vo veci samej náležite a správne odôvodnil. Odvolací súd sa stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia vo veci samej v tom smere, že navrhovateľ v predmetnej veci nepreukázal splnenie zákonom stanovených podmienok na priznanie uplatneného nároku na náhradu škody a nemajetkovej ujmy (predovšetkým nepreukázal samotný vznik škody a nemajetkovej ujmy), a preto s poukazom na ust. § 219 ods. 2 OSP sa v odôvodnení tohto rozhodnutia obmedzil iba na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia bez toho, aby odvolací súd tieto dôvody opakoval.

Na zdôraznenie správnosti odvolaním napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa odvolací súd uvádza, že navrhovateľ sa v predmetnom konaní domáhal náhrady majetkovej škody v sume 125,- eur a nemajetkovej ujmy v sume 376,18 eur z dôvodu ním tvrdeného nesprávneho úradného postupu exekučného súdu v exekučnej veci vedenej na Okresnom súde Levice pod sp. zn. 10Er/412/2011. Nemajetková ujma 376,18 eur podľa tvrdenia navrhovateľa má svoj základ v požiadavke na spravodlivé usporiadanie vzťahov a dosiahnutie adekvátnej nápravy a primeranej satisfakcie za porušenie základných práv a princípov právneho štátu, pričom navrhovateľ tvrdil, že výpočet tejto sumy uskutočnil

aliquotným pomerom 55,- eur za každý mesiac omeškania v nečinnosti exekučného súdu s prihliadnutím na doktrínu Ústavného súdu SR, teda 660,- eur za rok : 12 mesiacov v roku = 55,- eur za mesiac. Navrhovateľ v podanom návrhu tvrdil, že neexistuje okolnosť, ktorá by umožňovala exekučnému súdu postupovať tak, že k vydaniu rozhodnutia o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie pristúpi až po veľmi dlhej dobe a rovnako neexistuje okolnosť, ktorá by umožňovala exekučnému súdu postupovať nesústredene a so zbytočnými prieťahmi. Odvolací súd k tomu uvádza, že v čase začatia exekučného konania, t. j. 18. 07. 2011 (kedy bol u súdneho exekútora spísaný návrh na vykonanie exekúcie), bolo ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku formulované tak, že lehota 15 na udelenie poverenia pre súdneho exekútora platila v prípade, ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom. V prípade, ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Odvolací súd je toho názoru, že lehota, ktorá bola stanovená na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, sa netýkala zamietnutia žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia, čo znamená, že v prípade, ak exekučný súd zamietol žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie na jeho rozhodnutie nebola stanovená lehota 15 dní. Odhliadnuc od tejto skutočnosti odvolací súd zdôrazňuje, že z exekučného spisu Okresného súdu Levice vedenom pod sp. zn. 10Er/412/2011 je nepochybné, že žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia bola doručená súdu dňa 12. 09. 2011, exekučným titulom bol rozhodcovský rozsudok vydaný Stálym rozhodcovským súdom zriadeným zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská a.s. dňa 02. 03. 2010 v konaní pod sp. zn. SR 23523/09 a exekučný súd ako súd prvého stupňa uznesením zo dňa 28. 09. 2011 č. k. 10Er/412/2011-10 žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol. Navrhovateľ ako oprávnený v exekučnom konaní nepodal odvolanie proti uzneseniu zo dňa 28. 09. 2011, ktoré potom nadobudlo právoplatnosť dňa 25. 10. 2011 a ďalším uznesením zo dňa 04. 06. 2012 č. k. 10Er/412/2011-24, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 26. 06. 2012, exekučný súd zastavil exekučné konanie v predmetnej veci. Zamietnutie žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a následné zastavenie exekúcie z dôvodov, ktoré sú uvedené v odôvodnení týchto uznesení nemožno automaticky považovať za nesprávny úradný postup, ako to tvrdí navrhovateľ, ktorý v tomto smere nepredložil súdu žiadne dôkazy preukazujúce, že by sa o takýto (nesprávny) postup súdu malo jednať a na základe čoho. Zo zamietnutia žiadosti súdneho exekútora a následného zastavenia exekučného konania taktiež ešte nemožno vyvodit' ani vznik škody na strane navrhovateľa v tom zmysle, ako ju má na zreteli ust. § 17 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Odvolací súd je toho názoru, že navrhovateľ žiadnym spôsobom nepreukázal tvrdený nelegálny a nesprávny úradný postup súdu v exekučnom konaní vedenom na Okresnom súde Levice pod sp. zn. 10Er/412/2011, ktorý je nevyhnutným predpokladom vzniku nároku na majetkovú škodu, ktorú si navrhovateľ uplatnil v sume 125,- eur. Pre priznanie náhrady škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je nevyhnutné súčasné splnenie troch podmienok (nesprávny úradný postup, vznik škody a príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody) a v prípade, ak chýba čo len jedna z týchto podmienok, náhradu škody nie je možné priznať, pričom dôkazné bremeno spočíva na poškodenom, teda na navrhovateľovi.

K navrhovateľom uplatnenej nemajetkovej ujmy v sume 376,18 eur odvolací súd na doplnenie dôvodov uvedených v rozsudku súdu prvého stupňa uvádza, že ust. § 17 ods. 3 zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov je (okrem písm. b/) formulované tak, že výška nemajetkovej ujmy v peniazoch sa určuje s prihliadnutím najmä na doterajší život poškodeného a prostredie, v ktorom žije a pracuje, závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote a v spoločenskom uplatnení, z čoho je teda zrejmé, že tieto okolnosti sa týkajú fyzickej osoby. Nemajetkovú ujmu v peniazoch však za určitých okolností možno priznať i právnickej osobe, a to s poukazom na závažnosť vzniknutej ujmy a so zreteľom na konkrétne okolnosti, za ktorých k nej došlo. V dôsledku zamietnutia žiadosti súdneho exekútora o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie a následného zastavenia exekučného konania ešte automaticky nevzniká nárok na náhradu nemajetkovej ujmy. Navrhovateľ návrh na náhradu nemajetkovej ujmy odôvodňoval vnútornými zásahmi do spoločnosti, ovplyvňovaním podnikateľského prostredia a rozhodovania, porušením jeho práv, stratou legitímnych očakávaní, že nastane stav predpokladaný zákonom, stratou dôvery v právo a spravodlivé riešenie veci a pod. Odvolací súd v predmetnej veci opätovne poukazuje na tú skutočnosť, že žiadosť súdneho exekútora v exekučnej veci vedenej na Okresnom súde Levice pod sp. zn. 10Er/412/2011 bola doručená exekučnému súdu dňa 12. 09. 2011 a súd túto žiadosť zamietol uznesením zo dňa 28. 09. 2011. V predmetnej exekučnej

veci neboli konštatované prietahy v konaní a nejedná sa ani o dlhotrvajúcu neistotu navrhovateľa, ktorá by mu prípadne mohla spôsobiť značné ťažkosti a ovplyvniť jeho podnikateľské aktivity (naďalej poskytuje úvery), pričom neboli preukázané ani vnútorné zásahy do spoločnosti, na ktoré navrhovateľ poukazoval. Naviac je potrebné uviesť, že cieľom primeraného finančného zadostučinenia je zmiernenie nemajetkovej ujmy (ktorú ale navrhovateľ nepreukázal), nie prípadná náhrada škody (II. ÚS 58/02, III. ÚS 111/02).

V neposlednom rade odvolací súd poukazuje na samotný exekučný titul, na základe ktorého exekučný súd dňa 28. 09. 2011 zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Týmto exekučným titulom je rozsudok rozhodcovského súdu zo dňa 02. 03. 2010, ktorý vydal Stály rozhodcovský súd zriadený Slovenskou rozhodcovskou a.s. v konaní pod sp. zn. SR 23523/09 a vydaniu ktorého predchádzalo uzavretie zmluvy o úvere medzi spoločnosťou navrhovateľa ako veriteľom a Y. P. ako dlžníkom. Rozhodcovský súd vyvodil svoju právomoc na vydanie rozsudku z rozhodcovskej doložky zakotvenej vo Všeobecných podmienkach poskytnutia úveru, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o úvere. Z konštantnej judikatúry Najvyššieho súdu SR vyplýva, že pokiaľ v určitej veci nedošlo k uzavretiu (platnej) rozhodcovskej zmluvy, nemohol spor prejednať rozhodcovský súd a v takom prípade ani nemohol vydať rozhodcovský rozsudok (R 46/2012), ktorý by bol právne relevantným exekučným titulom.

Vyššie uvedené považoval odvolací súd potrebné uviesť na doplnenie správnosti dôvodov odvolaním napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa.

Pri posudzovaní danej veci sa odvolací súd, viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania, ďalej zaoberal len námietkami navrhovateľa uvedenými v podanom odvolaní, a to najmä navrhovateľom namietanou vadou konania, spočívajúcou v odňatí možnosti konať pred súdom.

Pod odňatím možnosti konať pred súdom treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkovi konania odnímajú tie procesné práva, ktoré mu zákon priznáva. Vzhľadom na to, že žiadny právny predpis nešpecifikuje pojem „odňatie možnosti konať pred súdom“, vo všeobecnosti ním treba rozumieť taký postup súdu, ktorý znemožňuje účastníkovi konania realizáciu procesných práv a právom chránených záujmov, priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom na zabezpečenie svojich práv a oprávnených záujmov. Postup súdu, ktorým sa účastníkovi konania odňala možnosť konať pred súdom zakladá porušenie práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (porovnaj napr. III. ÚS 156/06, III. ÚS 331/04, II. ÚS 174/04).

Podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach a záväzkoch.

Podľa ustálenej judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky, zmyslom a účelom základného práva na súdnu a inú ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR (aj čl. 6 ods. 1 vyššie citovaného Dohovoru) je zaručiť každému reálny prístup k súdu. Tomu zodpovedá povinnosť všeobecného súdu vo veci konať a rozhodnúť (napr. I. ÚS 62/97, II. ÚS 26/96). K porušeniu základného práva na súdnu ochranu by došlo vtedy, ak by komukoľvek bola odmietnutá možnosť domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a ak by súd odmietol konať a rozhodovať o podanom návrhu fyzickej alebo právnickej osoby (napr. I. ÚS 35/98).

Konaním súdu sa rozumie jeho procesný postup. Konanie súdu v súlade so zákonom musí vykazovať určitú kvalitu a v materiálnom ponímaní zabezpečovať tak právo na súdnu ochranu. Súdne rozhodnutie, ktorým sa završuje poskytovanie súdnej ochrany, musí byť logickým a právnym vyústením doterajšieho priebehu a výsledkov konania, pri jeho vydaní musia byť zachované formálne a obsahové náležitosti s dôrazom na prvky zrozumiteľnosti, určitosti, jasnosti a súladu jeho skutkových i právnych dôvodov vo vzťahu k výroku. Procesný postup súdu pri konštituovaní i vecnej zmene rozhodnutia, ktorý nenachádza

oporu v zákone, je preto treba považovať za závažnú vadu nenaplnujúcu materiálnu stránku práva na súdnu ochranu, práva na spravodlivý proces, ktorá v konečnom dôsledku objektívne bráni riadnemu (účinnému a efektívnemu) uplatneniu dôležitých procesných práv účastníkov konania slúžiacich na ochranu ich práv a oprávnených záujmov v občianskom súdnom konaní. Nemožno opomenúť, že procesný úkon účastníka súdneho konania, ktorý má podstatný vplyv na ďalšie súdne konanie, je možno považovať za súčasť základného práva na súdnu ochranu. Ak je účastník konania z uplatnenia tohto procesného úkonu vylúčený alebo v značnej miere obmedzený (pri jeho uplatnení) v dôsledku nesprávneho postupu súdu, dochádza k stavu, kedy sa mu postupom súdu porušuje ústavné právo na súdnu ochranu a spravodlivý proces.

Navrhovateľ žiadnym spôsobom nešpecifikoval postup súdu, ktorým mu mala byť odňatá možnosť konať pred súdom a odvolací súd po preskúmaní rozsudku súdu prvého stupňa a konania, ktoré mu predchádzalo, žiadny takýto dôvod nezistil, v dôsledku čoho potom v tejto časti považoval odvolanie navrhovateľa za nedôvodné. Ani nevykonanie dôkazov podľa návrhov alebo predstáv navrhovateľa (napr. nevykonanie znaleckého dokazovania) nie je postupom, ktorým by mu bola odňatá možnosť konať pred súdom, pretože rozhodnutie o tom, ktorý dôkaz súd vykoná, patrí výlučne súdu, a nie účastníkovi konania (§ 120 ods. 1 OSP).

K aplikácii ust. § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov odvolací súd uvádza, že súd prvého stupňa v napadnutom rozsudku správne citoval toto ustanovenie v znení účinnom v čase začatia exekučného konania a podania žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na súd, pričom toto ustanovenie bolo rovnaké aj v čase začatia tohto konania, a preto je táto námietka navrhovateľa nedôvodná a princíp priamej retroaktivity nebol aplikovaný. K argumentu o vyvrátení nároku navrhovateľa konštrukciou súdu o nedôveryhodnosti údajov navrhovateľa, uvedeným v návrhu, odvolací súd uvádza, že súd prvého stupňa zamietnutie návrhu navrhovateľa neodôvodnil nedôveryhodnosťou údajov navrhovateľa, ale tým, že po vykonaní dokazovania oboznámením sa s exekučným spisom Okresného súdu Levice vedeným pod sp. zn. 10Er/412/2011 zistil, že tvrdenie navrhovateľa o nečinnosti exekučného súdu v trvaní viac ako 204 dní sa nezakladá na pravde a k navrhovateľom tvrdenej nečinnosti exekučného súdu nedošlo. Odvolací súd na zdôraznenie správnosti rozhodnutia súdu prvého stupňa dodáva, že návrh na vykonanie exekúcie bol u súdneho exekútora spísaný dňa 18. 07. 2011 a žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia bola súdu prvého stupňa doručená až dňa 12. 09. 2011, pričom exekučný súd o nej rozhodol uznesením dňa 28. 09. 2011, ktoré bolo súdnemu exekútorovi doručené v októbri 2011.

Z uvedeného potom vyplýva, že exekučný súd nekonal so zbytočnými priet'ahmi a po veľmi dlhej dobe a nemohol byť a ani nebol nečinný 204 dní, ako to tvrdil právny zástupca navrhovateľa v podanom návrhu. Zároveň je potrebné uviesť, že v exekučnom spise vedenom na Okresnom súde Levice pod sp. zn. 10Er/412/2011 sa nenachádza žiadna žiadosť o pokračovanie v konaní, resp. sťažnosť na priet'ahy v konaní alebo iná urgencia navrhovateľa a nezodpovedá potom skutočnosti tvrdenie navrhovateľa v podanom návrhu na náhradu škody a nemajetkovej ujmy, že za účelom posunu v exekučnom podaní urobil sedem podaní. Navyiac nie je zrejmé, akého konania by sa mohli týkať navrhovateľom označené podania, nakoľko všetky mali byť urobené v čase pred začatím exekučného konania (t. j. do 12. 09. 2011) vedeného na Okresnom súde Levice pod sp. zn. 10Er/412/2011. Exekučný súd v prípade, ak je ako exekučný titul predložený rozhodcovský rozsudok, je oprávnený a povinný zároveň preskúmať i podklady, ktoré vydaniu rozhodcovského rozsudku predchádzali a tak tomu bolo i v tomto prípade. Pokiaľ navrhovateľ namietal nedostatočne zistený skutkový stav, toto svoje tvrdenie žiadnym spôsobom nešpecifikoval a neuviedol, v čom by malo spočívať nedostatočné zistenie skutkového stavu. Odvolací súd k tomu uvádza, že súd prvého stupňa v tomto smere postupoval správne, nakoľko pokiaľ v konaní nemal preukázanú existenciu škody na strane navrhovateľa, bolo nadbytočné a nevhodné vykonávať dokazovanie na preukázanie výšky navrhovateľom tvrdenej škody.

V ďalšej časti odvolania navrhovateľ vytýkal súdu prvého stupňa, že nevysvetlil, prečo zastáva názor, že účastníkom konania nevznikol stav právnej neistoty. Toto konštatovanie súdu vychádza zo skutočnosti, že žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia v predmetnej exekučnej veci bola doručená exekučnému súdu dňa 12. 09. 2011 a exekučný súd o nej rozhodol dňa 28. 09. 2011 tak, že zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a za takejto situácie účastníkom

exekučného konania nemohol, ani nevznikol žiadny stav právnej neistoty. Naopak, navrhovateľ žiadnym spôsobom nezdôvodnil svoje tvrdenie v podanom odvolaní o vzniku právnej neistoty.

Okrem toho odvolací súd dodáva, že súd prvého stupňa v danej veci správne aplikoval platné právo a rozhodol v súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva, v súlade s právom na spravodlivý súdny proces a v súlade s právom na prerokovanie veci v primeranom čase, preto úvahy navrhovateľa o dĺžke a obmedzenosti súdu lehotou hodnotil ako irelevantné. Súd prvého stupňa v odôvodnení svojho rozsudku nepolemizoval o vhodnosti limitácie dĺžky konania zákonnými lehotami ako to tvrdí navrhovateľ.

Z uvedených dôvodov napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa odvolací súd podľa ust. § 219 ods. 1, 2 OSP ako vecne správne potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 224 ods. 1 a ust. § 142 ods. 1 OSP tak, že úspešnému odporcovi v odvolacom konaní náhradu trov tohto konania nepriznal, pretože si žiadne trovy odvolacieho konania neuplatnil a ani mu žiadne trovy odvolacieho konania nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.